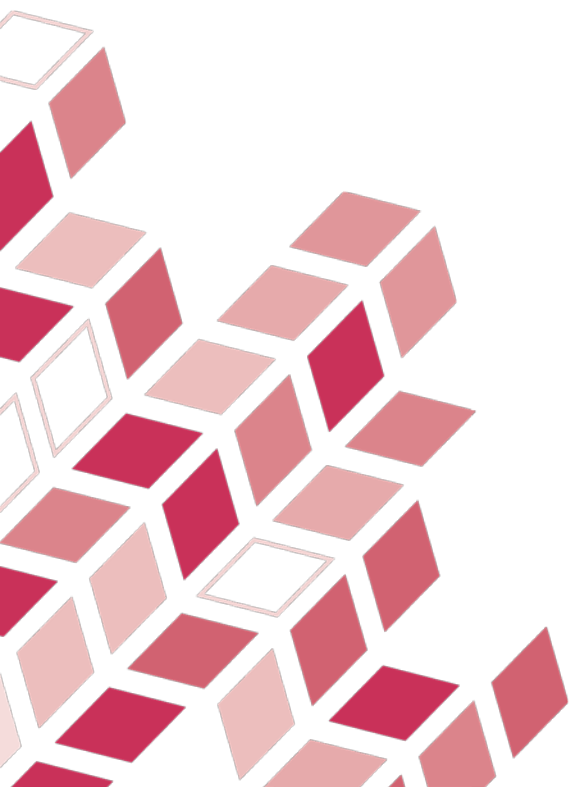

NOKUTs tilsynsrapporter

Spesialpedagogikk

Søknad om et mastergradsstudium ved Høgskolen i Østfold

November 2012

Institusjon:	Høgskolen i Østfold
Studietilbud:	Spesialpedagogikk
Grad/Studiepoeng:	Mastergradsstudium, 120 studiepoeng
Dato for vedtak:	6. november 2012
Sakkyndige:	1 Rune Sarromaa Hausstätter, Førsteamanuensis, Høgskolen i Lillehammer
	2 Monica Reichenberg, Professor i Literacy, Universitetet i Umeå
Saksnummer:	12/262

Forord

NOKUTs tilsyn med norsk høyere utdanning omfatter evaluering av institusjonenes interne system for kvalitetssikring av studier, akkreditering av nye, og tilsyn med etablerte studier. Universiteter og høyskoler har ulike fullmakter til å opprette studietilbud. Dersom en institusjon ønsker å opprette et studietilbud utenfor sitt fullmaktsområde, må den søke NOKUT om dette.

Herved fremlegges rapport om avslag på søknad om akkreditering av mastergradsstudium i spesialpedagogikk ved Høgskolen i Østfold. Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten, er igangsatt på bakgrunn av søknad fra Høgskolen i Østfold. Denne rapporten viser den omfattende vurderingen som er gjort for å sikre utdanningskvaliteten i det planlagte studiet.

Mastergradsstudium i spesialpedagogikk ved Høgskolen i Østfold tilfredsstillende ikke kravene i Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (tilsynsforskriften).

Oslo, 6. november 2012

Terje Mørland
direktør

Alle NOKUTs vurderinger er offentlige og denne samt tilsvarende tilsynsrapporter vil være elektronisk tilgjengelige på nettsidene våre: www.nokut.no/NOKUTs-publikasjoner

Innhold

1	Informasjon om søkerinstitusjon.....	1
2	Beskrivelse av saksgang.....	1
3	Innledende vurdering	2
4	Faglig vurdering.....	3
4.1	Grunnleggende forutsetninger for akkreditering	4
4.2	Plan for studiet.....	7
4.3	Fagmiljø tilknyttet studiet.....	14
4.4	Støttefunksjoner og infrastruktur.....	17
5	Samlet konklusjon.....	18
6	Institusjonens kommentar.....	20
7	Sakkyndig tilleggsvurdering	23
8	Vedtak	26
9	Dokumentasjon	27

1 Informasjon om søkerinstitusjonen

Høgskolen i Østfold ble opprettet 1. august 1994. Østfolds fem tidligere høgskoler; Østfold sykepleierskole, Halden lærerskole, Østfold ingeniørhøgskole, Østfold distriktshøgskole og Østfold vernepleierhøgskole ble da sammenslått.

HiØs studietilbud gis ved studiestedene i Fredrikstad og Halden. Høgskolen har ca. 5.000 studenter og 500 ansatte.

Ved studiestedet i Halden tilbys utdanninger ved avdeling for informasjonsteknologi, avdeling for lærerutdanning og avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag. Ved studiestedet i Fredrikstad, Kråkerøy tilbys utdanninger ved avdeling for helse- og sosialfag, avdeling for ingeniørfag og akademi for scenekunst (utdanner skuespillere og scenografer.)

Som akkreditert høgskole har Høgskolen i Østfold selvakkrediteringsfullmakt for studier i første syklus (bachelorgradsnivå), men må søke NOKUT om akkreditering av studier i andre syklus (mastergradsnivå) og tredje syklus (ph.d).

Siden opprettelsen av NOKUT har høgskolen fått følgende studier akkreditert:

- Mastergradsstudium (erfaringsbasert) i psykososialt arbeid – helse og sosialfaglig yrkespraksis, 120 studiepoeng, 2011.
- Mastergradsstudium i mangfold og inkludering i pedagogisk virksomhet, 120 studiepoeng, 2011.
- Mastergradsstudium i tverrfaglig samarbeid i helse- og sosialsektoren (deltids- og heltidsstudium), 120 studiepoeng, 2008.
- Mastergradsstudium i fremmedspråk i skolen (fellesgrad med Växjö universitet, Göteborgs universitet), 120 studiepoeng, 2008.
- Mastergradsstudium i organisasjon og ledelse, 120 studiepoeng, 2003.

Høgskolen i Østfold søkte til søknadsfristen 15.mars 2012 om akkreditering av et mastergradsstudium i spesialpedagogikk, 120 studiepoeng.

2 Beskrivelse av saksgang

NOKUT gjør en innledende vurdering for å avklare om grunnleggende forutsetninger for akkreditering er tilfredsstillende imøtekommet slik disse gjengis i NOKUTs tilsynsforskrift¹. For søknader som går videre, oppnevner NOKUT sakkyndige til faglig vurdering av søknaden. De må erklære seg habile og utfører oppdraget i samsvar med mandat for sakkyndig vurdering vedtatt av NOKUTs styre, og krav til utdanningskvalitet slik disse er fastsatt i tilsynsforskriften.

¹ <http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf-20110127-0297.html>

Etter sin faglige vurdering skal de sakkyndige konkludere med et tydelig ja eller nei på om utdanningskvaliteten samsvarer med kravene i tilsynsforskriften. De sakkyndige blir også bedt om å gi råd om videre utvikling av studiet. Alle kriteriene må være tilfredsstillende imøtekommet for at NOKUT skal vedta akkreditering.

Dersom et eller flere av kriteriene underkjennes av de sakkyndige, sendes den faglige vurderingen til søkerinstitusjonen som får tre uker til å kommentere denne. NOKUT avgjør deretter om institusjonens kommentarer skal sendes de sakkyndige for tilleggsvurdering. De sakkyndige får to uker på å avgi tilleggsvurdering. NOKUTs direktør fatter deretter vedtak.

3 Innledende vurdering

Tilsynsforskriften § 4-1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

1. Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:
 - a. Reglement og styringsordning
 - b. Klagenemnd
 - c. Læringsmiljøutvalg
 - d. Utdanningsplan
 - e. Vitnemål og Diploma Supplement
 - f. Kvalitetssikringssystem

NOKUTs vurdering:

Oversikten i denne paragrafen er gitt for å gjøre det tydelig og forutsigbart hvilke bestemmelser i UH-loven NOKUT fører tilsyn med. Høgskolen i Østfold tilbyr akkrediterte studier. Det forutsettes derfor at krav i lov om universiteter og høyskoler er tilfredsstillende ivaretatt. Diploma Supplement er vurdert som tilfredsstillende. Høgskolens interne system for kvalitetssikring ble godkjent i juni 2012.

4 Faglig vurdering

Den følgende teksten i dette kapittelet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer “Vi”, er det et uttrykk for de sakkyndige. Nummereringen på hver overskrift henviser til tilsvarende bestemmelse i NOKUTs tilsynsforskrift.

Oppsummering

Med grunnlag i beskrivelsen gitt av Høgskolen i Østfold av mastergradsstudiet i spesialpedagogikk, ser det ut til at dette studietilbudet har følgende rammer og målsetninger:

- tilby en grunnleggende forskerutdanning, jf. at dette er en disiplinbasert mastergrad, jf. mastergradsforskriften § 3.
- tilby en utdanning som gir studentene høy profesjonell yrkeskompetanse innen spesialpedagogikk (profesjonsrettet mastergrad)
- tilby et studium som svarer på sentrale utfordringer som skolen står ovenfor innenfor det spesialpedagogiske området (lesing og skriving; sosioemosjonelle vansker og rådgiving)
- tilby et studium innenfor konteksten av en inkluderende skole

Den sakkyndige vurderingen fokuserer på mastergradsstudiet. Siden studenter etter fullført treårig grunnskolelærerutdanning kan søke seg inn på masterstudiet, må innholdet i studiet også måtte relateres til grunnskolelærerutdanningen og de krav som følger denne utdannelsen. Så langt komiteen ser, har høgskolen tatt nødvendige grep for å sikre grunnskolelærerutdannelsen innenfor mastergradsutdannelsen. Høgskolen må sikre at studenter som er tatt opp på bakgrunn av grunnskolelærerutdannelsen får et studietilbud som er innenfor forskriften som følger grunnskolelærerutdannelsen.

Bortsett fra et tilleggskrav på 30 studiepoeng norsk er studiet slik det er beskrevet innenfor allerede etablerte rammer for denne typen studium både i innhold og form. Studiet inneholder få faglige ”overraskelser” som nye svar på de utfordringene som utdanningsfeltet generelt og spesialpedagogikken spesielt står overfor. Som en del av den videre utviklingen av studiet på sikt vil det være ønskelig at man vurderer nye elementer i studiet.

Mastergradsstudiet har svært kompetente fagpersoner knyttet til de ulike kursene i planen. Dette gir et grunnlag for et svært godt studium med høy kvalitet. Kompetansen til fagpersonene blir imidlertid dårlig utnyttet med tanke på den pensumlitteraturen som er foreslått, forskningskompetansen til de ansatte kan i enda større grad få plass i et studium på dette nivået. Et betydelig antall internasjonale artikler er publisert av personer tilknyttet masterstudiet og mange av disse publiseringene burde vært på pensum. Evalueringen peker på en del momenter som man bør se på i det videre arbeidet med å ferdigstille dette studietilbudet. Ut over de områdene som man bør se nærmere på, må man konkret jobbe med å justere og beskrive følgende områder: presisjonen på læringsutbyttebeskrivelsene og integreringen av praksis i studiet (punktene: 4.1.5; 4.2.2; 4.3.5).

Læringsutbytte for mastergraden er for generelt og uklart beskrevet med tanke på de rammer og målsetninger som ellers blir beskrevet for studiet. For at læringsutbytte skal kunne være et signal til studentene om hva de skal lære i dette studiet, må læringsutbytte eksplisitt presiseres og gjøres mer konkret.

Praksis blir beskrevet som et sentralt element i to av kursene på mastergraden. I tillegg blir det beskrevet ferdighetsmål på kurset i rådgiving og innovasjon som krever praksiserfaring. Det fremkommer imidlertid ikke nødvendig dokumentasjon i søknaden for hvordan kvaliteten på praksisen skal sikres og hvordan praksisdelen skal gjennomføres.

Studieplanen viser at høgskolen i Østfold på de fleste områder har nødvendige forutsetninger for å tilby et godt mastergradsstudium i spesialpedagogikk. Det er imidlertid, som pekt på her, to områder (læringsutbytte og praksis) som må bearbeides før vi vil anbefale dette studiet.

4.1 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

4.1.1 Krav i lov om universiteter og høyskoler.

Disse krav er vurdert av NOKUT i den innledende vurderingen.

4.1.2 Krav i rammeplaner og aktuelle forskrifter fra Kunnskapsdepartementet skal være fylt

Vurdering

Høgskolen i Østfold ønsker å tilby en disiplinbasert mastergrad jf. § 3 i mastergradsforskriften. Form og struktur på det framlagte studieprogrammet svarer på de krav som er satt i forskrift om mastergrader i Norge. Faglige minstekrav for opptak er:

- bachelorgrad med 80 studiepoeng pedagogiske fag, eller
- en integrert utdanning av minimum 180 studiepoeng med pedagogiske, flerkulturelle og fagdidaktiske emner, eller
- førskolelærerutdanning, eller
- faglærerutdanning, eller
- tre år i grunnskolelærerutdanningen
- annen tilsvarende utdannelse

Det er i tillegg krav om minst 30 studiepoeng norsk i utdannelsen. Det er krav om snitt C eller bedre på de pedagogiske fagene og i norsk. I søknadstexten står även student med annan, motsvarande utbildning kan komma ifråga. Vad som menas med detta utreds inte närmare.

Mastergraden er tilpasset et mulig femårig grunnskolelærerutdanningsløp.

Konklusjon

Planen for mastergraden i spesialpedagogikk ved Høgskolen i Østfold er i all hovedsak lik tilsvarende utdannelse i Norge. Planen bygger på en mye brukt organisering og kjente eksamensformer. Opptakskravene er de man forventer å finne på denne typen studium, med ett unntak: 30 stp. krav om norsk som forkunnskapskrav med minimum karakter C. Verdien og poenget med dette forkunnskapskravet må beskrives tydeligere i studieplanen. Et forkunnskapskrav i Norsk vil i praksis

diskvalifisere søkere med en BA i pedagogikk hvis de ikke har valgt norsk som breddefag i sin utdanning. Det bør vurderes om det er rett å komme med dette tilleggskravet.

Ja, kravet er tilfredsstillende imøtekommet

- Høgskolen bør begrunne tilleggskravet på 30 stp. norsk.
- Vurdere om dette er et nødvendig tilleggskrav opp mot læringsutbyttebeskrivelsene og forkunnskapskrav til mastergradskursene.

4.1.3 Det skal redegjøres for forventet studentrekruttering i forhold til å etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og i forhold til stabilitet i studiet.

Vurdering

Det legges opp til at det skal være 30 studenter per år på mastergraden. Høgskolen i Østfold har hatt et samarbeid med Høgskolen i Stavanger/Universitetet i Stavanger siden 2002 som opphører etter opptaket høsten 2012. Det har historisk vært god søkning til studiet og det er ikke tegn som tilsier at søknadstallene synker de kommende årene. På landsbasis er det svært mange som søker seg til denne typen utdanning, slik at de vurderingene som høgskolen gjør her synes rimelige.

Høgskolen har tilleggskrav i opptaket om 30 studiepoeng i norsk. Dette tilleggskravet vil kunne redusere søkergrunnlaget noe og dessuten føre til at man mister kompetente søkere som ikke har nødvendige studiepoeng i norsk.

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende

Høgskolen bør vurdere hvilke implikasjoner for søkergrunnlaget kravet om 30 studiepoeng norsk vil føre til. Det vil i praksis bety at flertallet av personer med en bachelorgrad i pedagogikk ikke kan søke seg til en mastergrad i pedagogikk.

4.1.4 Det skal redegjøres for forventet arbeidsomfang for studentene

Vurdering

Høgskolen beskriver et forventet arbeidsomfang pr. semester for studentene på 800 timer. Arbeidsbelastningen synes godt fordelt og planlagt og tilsvarer i sum ett standard norsk årsverk. Ut fra oversikten til høgskolen ser det ut til at studentene kan forvente 12 timer individuell veiledning på MA-oppgaven. Dette omfanget tilsvarer om lag et gjennomsnitt av hva andre utdanningsinstitusjoner i Norge tilbyr på denne oppgaven.

	Første semester (emne 1 og 2)	Andre semester (emne 3 og 4)	Tredje semester (emne 5 og 6)	Fjerde semester (emne 7)
Undervisning og seminar	120 timer	120 timer	120 timer	10 timer
Gruppearbeid (inkl. gjennomføring av arbeidskrav)	60 timer	60 timer	60 timer	0 timer
Selvstudium og eksamensforberedelse. (inkl. gjennomføring av arbeidskrav)	550 timer	550 timer	610 timer	778 timer
Praksis*	60 timer (2 uker)	60 timer (2 uker)		
Veiledning	10 timer (gruppe og ind.)	10 timer (gruppe og ind.)	10 timer (gruppe og ind.)	12 timer (individuell)
Totalt	800 timer	800 timer	800 timer	800mer

Konklusjon

Ja, høgskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

4.1.5 Der deler av studiet foregår utenfor den institusjonen som utsteder vitnemål, skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene

Vurdering

Det er lagt opp til praksis i to av kursene i masterstudiet. Høgskolen beskriver praksisdelen på følgende måte ”praksis er en særlig studentaktiv læringsform, der interaksjonen med lærerne, medstudenter og praksisfeltet står sentralt. Praksis skal i hovedsak være rettet mot fagdidaktisk arbeid i norsk, men den kan også omfatte mer generell pedagogisk praksis. Her kan studentene arbeide med observasjon, kartlegging og utprøving av opplegg knyttet til lese-/skriveutfordringer. Et hovedtema for praksis i 4. studieår av grunnskolelærerutdanningen er skolen som organisasjon, det profesjonelle fellesskapet og samarbeid med foresatte og andre sentrale instanser utenfor skolen. Praksisplanen for grunnskolelærerutdanningens 4. år vil dermed være relevant for læringsutbytte knyttet til emne 2 og 4 i masterstudiet.” Med grunnlag i denne beskrivelsen må vi gå ut fra at praksis spiller en sentral rolle i denne utdannelsen.

Det fremkommer ikke avtaler som regulerer denne delen av studiet.

Konklusjon

Nei, høgskolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

- Høgskolen må fremlegge nødvendig dokumentasjon som regulerer og kvalitetssikrer praksisdelen av studiet.

4.2 Plan for studiet

I dette avsnittet vil følgende punkter refereres:

§ 4-2 Plan for studiet

1. Studiet skal ha et dekkende navn
2. Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelse:
 - a. Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.
 - b. Studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier skal være tydelig.
 - c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.
 - d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen.
 - e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet.
3. Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.
4. Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

4.2.1 Studiet skal ha et dekkende navn

Vurdering

Høgskolen presenterer navnet: Mastergradsstudium i spesialpedagogikk. Dette er et dekkende navn for studiet. Det bør vurderes om man skulle tydeliggjøre vektleggingen av kommunikasjon, lesing og skriving i navnet på studiet.

Konklusjon

Ja, studiets navn er dekkende.

Høgskolen bør vurdere om studiet bør ha en undertittel – eksempelvis: Mastergradsstudium i spesialpedagogikk med vekt på kommunikasjon, lesing og skriving.

4.2.2 Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelsen:

a. Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Studiets læringsutbyttebeskrivelse:

Kunnskaper

Kandidaten skal

- *ha avansert kunnskap når det gjelder å forstå, analysere, forklare og formidle sentralt fagstoff innenfor områdene spesialpedagogikk i et inkluderende perspektiv, norskfaglige emner (lese- og skriveferdigheter og vansker), samt sosiale- og emosjonelle vansker*
- *kunne analysere faglige problemstillinger med utgangspunkt i spesialpedagogikkens historie, tradisjoner og roller i utdanning og samfunn*
- *ha inngående kunnskap om vitenskapsteori, forskningsmetoder og etikk knyttet til det spesialpedagogiske forskningsfeltet.*

Ferdigheter

Kandidaten skal

- *kunne planlegge, gjennomføre og vurdere ulike spesialpedagogiske oppgaver i samhandling med andre profesjonelle og mottakere av spesialpedagogisk hjelp*
- *kunne analysere og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder og anvende disse til å strukturere og formulere faglige resonnementer*
- *kunne gjennomføre et selvstendig og avgrenset forskningsprosjekt under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer*

Generell kompetanse

Kandidaten skal

- *Kunne analysere, anvende og formidle relevante spesialpedagogiske og pedagogiske problemstillinger innenfor områdene inkluderende pedagogikk, lese- og skrivevansker og sosiale- og emosjonelle vansker*
- *Kunne analysere, anvende og formidle relevante norskfaglige problemstillinger knyttet til lesing og skriving på alle trinn*
- *Kunne anvende sine kunnskaper til nytenkning og innovasjonsprosesser i pedagogikk/spesialpedagogikk i et mangfoldsperspektiv og inkluderende barnehage og skole*

Vurdering

Høgskolen ønsker å tilby en profesjonsrettet mastergrad med tydelig profil mot yrkeslivet. Denne målsetningen må gjenspeile seg i læringsutbyttebeskrivelsen. Slik læringsutbyttet her er beskrevet blir det for uklart definert i forhold til de målene man leser av studieplanen. Kunnskapsmål, ferdighetsmål

og generell kompetanse blir i planen blandet sammen slik at det blir svært vanskelig å danne seg et inntrykk av hvilke kunnskaper, ferdigheter og kompetanser som studenten til slutt skal sitte igjen med. De fleste målene som er beskrevet som læringsutbytte er generell kompetanse som ikke tydelig nok beskriver innholdet i studiet.

I beskrivelsen av læringsutbytte fremgår det ikke at praksisdelen av studiet er nødvendig integrert i studiet.

Det innføres et skille mellom studenter som kommer direkte fra grunnskolelærerutdannelsen og studenter som kommer fra andre utdannelse i forhold til krav om praksis på studiet. Dette skillet må få konsekvenser for læringsutbytte hos de ulike studentgruppene. Enten må høgskolen argumentere tydelig i forhold til læringsutbytte for hvorfor studenter som ikke kommer fra grunnskolelærerutdannelsen ikke skal ha praksis, ellers må alle studentene ha praksis.

Konklusjon

Nei, læringsutbyttet er ikke tilfredsstillende beskrevet.

- Høgskolen må i tydelig grad beskrive konkrete kunnskapsmål i forhold til den yrkesprofilen som mastergradsstudiet retter seg inn mot.
- Det må tydeliggjøres ferdighetsmål opp mot den yrkesprofilen som studiet legger opp til. Her bør man spesielt se på forholdet til praksisgjennomføringen. Her må man også se på og begrunne hvorfor en studentgruppe skal ha praksis og hvorfor en annen studentgruppe ikke skal ha praksis.

b. Studiets relevans for arbeidsliv og/eller videre studier skal være tydelig.

Vurdering

Studiets relevans for arbeidslivet er godt definert innenfor de rammer man kan forvente i denne typen studier. Området spesialpedagogikk er imidlertid mye diskutert som del av utdanningstilbudet i Norge og studiet tilfører ikke praksisfeltet noe mer ut over det vi finner ved tilsvarende studier i Norge.

Konklusjon

Ja, studiets relevans for arbeidsliv og videre studier er tydelig.

- Høgskolen bør vurdere om det er grunnlag for å utvikle studiet slik at studiet kan tilføre arbeidslivet nye perspektiver på spesialpedagogisk kunnskap.

c. Studiets innhold og oppbygging skal tilfredsstillende relateres til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen

Vurdering

Studiet er bygd opp med seks kurs på 15 studiepoeng og ett kurs, mastergradsoppgaven, på 30 studiepoeng.

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
Spesialpedagogikk som fag og forskningsfelt i et inkluderende perspektiv, 15 stp	Sosiale- og emosjonelle vansker, 15 stp	Rådgiving og innovasjon i spesialpedagogisk virksomhet, 15 stp	Masteroppgave, 30 stp
Lesing og skriving i et mangfoldperspektiv, 15 stp	Lese- og skrivevansker; forebygging, kartlegging og tiltak 15 stp	Vitenskapsteori og forskningsmetode, 15 stp	

Det er uklart om studiet skal tilbys som deltidsstudium. I utgangspunkt vurderes dette som et heltidsstudium. I den grad dette skal tilbys som deltidsstudium bør deltidsløpet tydeliggjøres.

Vurdering av enkeltkurs:

Spesialpedagogikk som fag og forskningsfelt i et inkluderende perspektiv

Læringsutbyttet er godt definert og eksamensformen gjenspeiler på en svært god måte de ferdighetene som studenten skal tilegne seg i kurset gjennom muntlig eksamen.

Pensum som er lagt opp på studiet burde hatt et mer internasjonalt tilsnitt som viser forskningsbredden innenfor temaet.

Lesing og skriving i et mangfoldperspektiv

Læringsutbyttet er godt definert, men som en del av mangfoldsperspektivet bør multimodalitet være konkretisert i læringsmålene. Videre bør det være en tydeligere problematisering knyttet til utviklingen av minoritetselevs lese og skriveferdigheter. Emnet oppfyller kravet til norsk i rammeplanen for GLU.

Læringsutbyttet knyttet til praksiskravet bør defineres.

Det bør begrunnes hvorfor studenter som ikke tar lærerutdanning ikke skal ha praksis.

Pensumet som er presentert inneholder lite internasjonal litteratur innenfor dette feltet.

Sosiale og emosjonelle vansker

Læringsutbyttet er ikke tydelig definert og henger ikke tydelig sammen med gjennomføringen av kurset og studiets generelle fokus på en inkluderende skole. Ett av ferdighetsmålene som studentene skal ha etter fullført kurs er ferdigheter til å samarbeide med og veilede barnehager og skoler i forhold til å forebygge og tilrettelegge for et godt læringsmiljø for barn og unge med sosiale og emosjonelle vansker. Kurset har ikke obligatorisk praksis, det er derfor vanskelig å se at dette ferdighetsmålet kan nås gjennom kurset.

Pensumet som er presentert inneholder lite internasjonal litteratur innenfor dette feltet.

Lese- og skrivevansker, kartlegging, forebygging og tiltak

Læringsutbyttet er svært godt presentert. Praksis og arbeidskrav er godt beskrevet. Emnet oppfyller kravet til norsk i rammeplanen for GLU.

Litteraturlisten viser godt til den internasjonale litteraturen på området.

Rådgiving og innovasjon i spesialpedagogiske virksomheter

Kurset er tilfredsstillende beskrevet. Litteraturen som er beskrevet bør i større grad vise mangfoldet innen dette fagområdet.

Vitenskapsteori og forskningsmetode

Læringsutbyttet bør konkretiseres mer fagspesifikt.

Foreslått litteratur er god og inneholder flere relevante internasjonale referanser.

Masteroppgave

Læringsutbyttet er her for uklart definert. Den yrkesrettede profilen som mastergraden er ment å legge opp til må gjenspeile seg i læringsmålene. De spesialpedagogiske perspektivene bør tydeliggjøres i læringsmålene for mastergradsoppgaven.

Oppsummering

Studieplanen i spesialpedagogikk inneholder kurs som dekker ulike områder innenfor det spesialpedagogiske feltet. En hovedutfordring vil være å tydeliggjøre sammenhengen og relasjonsforholdet mellom de ulike kursene med tanke på hovedformålet med kursene og den yrkesrettede profilen som mastergraden legger opp til.

Konklusjon

Ja, studiets innhold og oppbygging er tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Høgskolen bør

- Tydeliggjøre en eventuell deltidsstruktur.

- Se på praksiskrav i forhold til ulike studentgrupper.
- Gjennomgå litteraturen slik at den viser til den internasjonale spesialpedagogiske forskningslitteraturen på feltet.
- Tydeliggjøre læringsutbyttet på en rekke kurs jfr. hovedmålet med MA-studiet.
- Se på forholdet mellom læringsutbyttet og praksis på enkelte kurs.

d. Studiets arbeids- og undervisningsformer skal være egnet til å oppnå læringsutbytte slik det er beskrevet i planen

Vurdering

Arbeidet varierer mellom forelesninger, selvstudium, seminarer, praksis, gruppearbeid og bruk av interaktive arbeidsformer. Det är en god balans mellan olika arbetsformer. Bra att interaktiva arbetsformer explicit uttrycks.

Konklusjon

Ja, studiets arbeids- og undervisningsformer er egnet til å oppnå læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

e. Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal være egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet

Arbeidskrav varierer fra emne til emne, men er basert på obligatorisk deltaking og individuelt arbeid og gruppearbeid med presentasjon, muntlig og skriftlig. Med obligatorisk menes at fravær ikke får overstige 20 %. Individuelt arbeid og gruppearbeid blir vurdert av faglärere till godkjent/ikke godkjent. To emnen har arbeidskrav som er säregent för dessa emnen. Det er emnet les- og skrivevansker och vitenskapsteori og forskningsmetode.

Lese- og skrivevansker; kartlegging, forebygging og tiltak, som har et *obligatorisk testkurs*. Dette er for å ivareta læringsutbyttet vedrørende kunnskaper og ferdigheter knyttet til kartlegging. Vi vurderer dette som en god eksamensform.

Det andre er emnet Vitenskapsteori og forskningsmetode. Her ingår det att *utarbeide en prosjektbeskrivelse* for masteroppgaven. Prosjektbeskrivelsen skal inneholde tema for og formål med masteroppgaven, teoretisk grunnlag, forslag til forskningsdesign og metodevalg, analysemåte og etiske betraktninger nyttet til oppgaven. Prosjektbeskrivelsen skal være godkjent før studenten får tildelt veileder for masteroppgaven.

Hvert emne avsluttes med en individuell eksamen. Alle arbeidskrav i et emne må være godkjent før man kan framstille seg til eksamen. Det benyttes varierte eksamensformer i studiet, med hjemmeeksamen som det mest brukte. Andre eksamensformer som brukes er muntlig eksamen (i kombinasjon med skriftlig) og individuell skriftlig skoleeksamen.

Når det gjelder emnet vitenskapsteori og metode synes ikke eksamensformen å være tilstrekkelig for å dekke læringsmålene og innholdet i studiet. Det bør vurderes annen eksamensform eller flere

eksamener.

Konklusjon

Ja, eksamensordninger og andre vurderingsformer er egnet til å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet.

Når det gjelder emnet vitenskapsteori og metode synes ikke eksamensformen å være tilstrekkelig for å dekke læringsmålene og innholdet i studiet. Det bør vurderes annen eksamensform eller flere eksamener.

4.2.3 Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

De ansatte som er knyttet til studiet har god forskningstilknytning som i større grad kunne vært del av pensum i studiet.

Pensumlitteraturen som er presentert bør i større grad vise til det internasjonale spesialpedagogiske forskningsfeltet.

Flera av de anställda har inte bara publicerat sig i norska tidskrifter utan också i internationella sådana med högt impact nummer. I alt 4 professorer. Dessa publikationer borde finnas med i litteraturlistorna.

Det finns vidare en omfattande internationell specialpedagogisk forskning. Ändå är det bara kursen i lese- og skrivevansker, kartlegging, forebygging og tiltak som har ett brett utbud av internationella artiklar. En viktig del i mastersutbildningen är att träna upp sin förmåga att läsa just artiklar på engelska.

Konklusjon

Ja, studiet har tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid tilpasset studiets egenart.

Høgskolen bør tydeliggjøre den forskningen som gjøres av de ansatte som er knyttet opp til studiet.

4.2.4 Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Högskolan har samarbete med Cardinal Stricht University, USA, Augsburg College, USA OCH Queensland University of Technology, Australia. På dessa institutioner bedriver man mastersgradsutbildning i pedagogik och utbildningsvetenskap. HiÖ håller också på med att formalisera ERASMUS samarbetsavtal inom specialpedagogik med Umeå universitet och Karlstad universitet i Sverige. HiÖ har resurser för utbyte med nämnda universitet. Internasjonalisering er bra ivarettatt.

Konklusjon

Ja, studiet har ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

4.3 Fagmiljø tilknyttet studiet

4.3.1 Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige og eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Vurdering

HiØ beskriver et fagmiljø som består av fagpersoner med relevant kompetanse på høyt nivå med hensyn til masterstudiet det søkes akkreditering for. I tillegg har alle i fagmiljøet bred undervisnings og veiledningserfaring på masternivå, og flere har også praksiserfaring fra barnehage og skole.

Høgskolen har ansatte med relevant kompetanse på områdene spesialpedagogikk, pedagogikk og norsk, som kan knyttes til arbeidet med masterstudiet i spesialpedagogikk. For studiets fagpersoner kan det dokumenteres FoU-arbeid med høy relevans for studiets emneområder, i overensstemmelse med UH-lovens krav om at høyere utdanning skal være FoU-basert. HiØ bifogar eksempler på slikt FoU-arbeid och relevante publikasjoner:

En professor har pågående forskningsprosjekt: Barnehagens arbeid for inkludering av barn med nedsatt funksjonsevne i et profesjonsperspektiv, 2008-12.

En annen professor har pågående prosjekt: Tillit og tillitsrelasjoner i nyere nordisk barne- og ungdomslitteratur- Å lære å lese med transparente skriftspråk. En studie av leseutviklingen hos norsk og svenske elever. Inngått intensjonsavtale med Unipub forlag om utgivelse av en monografi i løpet av våren 2012.

En annen professor er involvert i prosjektet Learning trajectories in knowledge economies (LIKE).

En førsteamanuensis er involvert i Oppdrag (2009) om Innspill til Midtlyngutvalget i arbeidet med NOU 2009: 18 Rett til læring. Er deltaker i prosjektet «Barnehagens arbeid med inkludering av barn med nedsatt funksjonsevne i et profesjonsperspektiv». Prosjektet er finansiert av Norges forskningsråd. Har også hatt oppdrag (2007) fra Utdanningsdirektoratet om å lede arbeidsgruppe om «Dokumentasjon om elever/lærlinger/lærekandidater med spesialundervisning». Er også engasjert av Læringscenteret for å utarbeide en kunnskapsstatus om spesialundervisning i Norge samt deltakelse i utvalg til å vurdere kvalitetsportalen når det gjelder barn og unge med særskilte behov.

En annen førsteamanuensis er medlem i Forskergruppen Tekst i kontekst og assosiert medlem av forskergruppen TextDIM- Text Comprehension: Development, Instruction and Multiple Texts (UiO).

En tredje førsteamanuensis deltar i forskningsprosjekt støttet av NFR, ledet av professor A.-L.-Arnesen: Barnehagens arbeid for inkludering av barn med nedsatt funksjonsevne i et profesjonsperspektiv.

En siste førsteamanuensis er prosjektleder/veileder i Bärkraft, Borås. Från skolutveckling till lokal samhällsutveckling. Ett samhällsbyggnadsprojekt (EU) i samverkan mellan Borås stad, Högskolan i Borås, Mittuniversitetet.

Det er i dag et svært bra fagmiljø knyttet til studiet. Det bør imidlertid legges en strategi for å beholde et godt fagmiljø for fremtiden ettersom flere av de som er tilknyttet studiet snart avslutter sin aktive yrkeskarriere.

Konklusjon

Ja, fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse er tilpasset studiet slik det er beskrevet i planen og det faglige eller kunstneriske arbeidet som utføres.

Høgskolen bør lage en strategi for å fornye fagmiljøet som skal drifte mastergradens kursrekke i framtiden.

4.3.2 Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

For de ulike syklene gjelder i tillegg:

- For første syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.
- For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.
- For tredje syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt internasjonalt nivå og med tilstrekkelig faglig bredde.

Vurdering

Fagmiljøet har en rekke høyt kompetente fagpersoner og dekker kompetansekravet godt.

Personer knyttet til sentrale deler av studiet							
	<i>Spesped som fag og forskn. felt i et inkl. perspektiv</i>	<i>Lesing og skriving i et mangfold-perspektiv</i>	<i>Sosiale- og emosjonelle vansker</i>	<i>Lese- og skrive-Vansker</i>	<i>Rådgiving og innovasjon</i>	<i>Vitenskaps-teori og forskn. metode</i>	<i>Master-oppgave</i>
<i>Kompetanse</i>							
Professor	2	1		2		1	5
Førsteam.	2		3	1	1		5
Førstelektor		1					1
Høgskolelektor			1	1			3

Konklusjon

Ja, fagmiljøet har tilstrekkelig årsverk av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen.

Høgskolen bør lage en strategi for å fornye fagmiljøet som skal drifte mastergradsstudiet i framtiden.

4.3.3 Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

For de ulike syklene gjelder i tillegg:

For første syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.

For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt nivå.

For tredje syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt internasjonalt nivå og med tilstrekkelig faglig bredde.

Vurdering

Vedlagte CVer til de faglige ansatte som er tilknyttet mastergradsstudiet understreker at studiet har ansatte med svært høy faglig forskningsstandard.

Konklusjon

Ja, høgskolen tilfredsstiller kravene om aktiv forskning innen mastergradens område.

4.3.4 Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonalt og internasjonalt samarbeid og nettverk relevant for studiet.

Vurdering

Fagmiljøet deltar aktivt hovedsakelig i nasjonale og nordiske nettverk. Hovedvekten av aktiviteten knytter seg til nordisk samarbeid. Man kunne med fordel utviklet et ennå større internasjonalt samarbeid.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet deltar aktivt i nasjonale og internasjonale nettverk som er relevant for studiet.

Høgskolen bør jobbe for å utvikle et ennå større internasjonalt samarbeid.

4.3.5 For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet

Vurdering

Det oppgis i studieplanen at i to kurs skal studentene som kommer fra grunnskolelærerutdannelsen ha praksis. Det presenteres en tilfredsstillende oversikt over fagmiljøets erfaringer fra praksisfeltet. Planen inneholder imidlertid ingen informasjon om praksisveilederes erfaringer og kompetanse.

Konklusjon

Nei, planen inneholder ikke tilstrekkelig informasjon om eksterne praksisveileders hensiktsmessige erfaringer fra praksisfeltet.

Høgskolen må beskrive praksiselementet i utdannelsen og hvordan nødvendige erfaringer fra praksisfeltet blir ivaretatt. Informasjon om eksterne veiledere må også vedlegges.

4.4 Støttefunksjoner og infrastruktur

4.1.4 Institusjonen skal ha lokaler, bibliotek tjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene som er tilpasset antall studenter og studiet slik det er beskrevet i plan for studiet.

Vurdering

Høgskolan har flera stora auditorier som är modernt utrustade med PC och AV-teknik. Vidare finns det flera PC salar trådlöst nätverk. Till detta kommer att studenter kan få hjälp på plats av fyra administrativa personer. Där råder generösa öppettider och studenter kan låna teknisk utrustning.

Även biblioteket är synnerligen välutrustat och där ges kurser för studenter i informationskompetens. Høgskolen har i sum gode lokaler, bibliotek tjenester og nødvendige støttefunksjoner for å tilby dette mastergradsstudiet.

Konklusjon

Ja, kravene til støttefunksjoner og infrastruktur er godt ivaretatt.

5 Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler ikke akkreditering av mastergradsstudium i spesialpedagogikk (120 studiepoeng) ved Høgskolen i Østfold.

I den sakkyndige rapporten fremkommer det hvilke krav som MÅ innfris for at studiet skal kunne akkrediteres, og i tillegg har komiteen nedfelt gode råd (BØR) til videre utvikling av dette studiet.

Følgende krav er vurdert som ikke godkjent:

4.1.5 Der deler av studiet foregår utenfor den institusjonen som utsteder vitnemål, skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene

4.2.2 – Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelser:

4.2.2.a. Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

4.3.5 For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet

Følgende krav må innfris for å oppnå akkreditering:

- Høgskolen må fremlegge nødvendig dokumentasjon som regulerer og kvalitetssikrer praksisdelen av studiet.
- Høgskolen må tydeliggjøre læringsutbyttet for masterstudiet som er i tråd med formålet med studiet.
- Høgskolen må i tydelig grad beskrive konkrete kunnskapsmål i forhold til den yrkesprofilen som mastergradsstudiet retter seg inn mot.
- Det må tydeliggjøres ferdighetsmål opp mot den yrkesprofilen som studiet legger opp til. Her bør man spesielt se på forholdet til praksisgjennomføringen. Her må man også se på og begrunne hvorfor en studentgruppe skal ha praksis og hvorfor en annen studentgruppe ikke skal ha praksis.
- Høgskolen må beskrive praksiselementet i utdannelsen og hvordan nødvendige erfaringer fra praksisfeltet blir ivaretatt. Informasjon om eksterne veiledere må også vedlegges.

Videre har komiteen gitt følgende gode råd for videre utvikling:

- Begrunne tilleggskravet på 30 stp. norsk.
- Vurdere om dette er et nødvendig tilleggskrav opp mot læringsutbytte og forkunnskapskrav til mastergradskursene.
- Vurdere hvilke implikasjoner for søkergrunnlaget kravet om 30 stp. norsk vil føre til.
- Vurdere omfanget av veiledningen i fjerde semester (masteroppgaven) om dette er nok veiledning i forhold til forventet selvstudium.
- Beskrive studieløpet ved et ev. deltidsløp
- Vurdere om det er grunnlag for å utvikle studiet slik at studiet kan tilføre arbeidslivet nye perspektiver på spesialpedagogisk kunnskap.
- Gjennomgå litteraturen slik at den viser til den internasjonale forskningslitteraturen på feltet
- Tydeliggjøre læringsmålene på en rekke kurs jfr. hovedmålet med masterstudiet.
- Se på forholdet mellom læringsutbyttet og praksis på enkelte kurs
- Se på eksamensformen på vitenskapsteori og metodekurset
- Tydeliggjøre den forskingen som gjøres av de ansatte som er knyttet opp til studiet.
- Høgskolen bør lage en strategi for å fornye fagmiljøet som skal drifte mastergradens kursrekke i framtiden.
- Høgskolen bør jobbe for å utvikle et ennå større internasjonalt samarbeid.

6 Institusjonens kommentar

Høgskolen i Østfold, Avdeling for lærerutdanning takker for konstruktive og positive innspill til vårt arbeid med å utvikle et mastergradsstudium i spesialpedagogikk. Rådene knyttet til videreutvikling av studiet tas med i det videre arbeidet. Våre kommentarer er knyttet opp til de krav som må godkjennes før akkreditering kan innvilges:

1. Beskrivelse av praksisopplæringens organisering, innhold og plass i mastergradsstudiet, inkludert hvordan nødvendige erfaringer fra praksisfeltet blir ivaretatt og informasjon om eksterne veiledere. Dokumentasjon for regulering og kvalitetssikring av veiledet praksis i studiet er vedlagt.

2. Tydeliggjøring og konkretisering av læringsutbyttebeskrivelsene knyttet til kunnskaps- og ferdighetsmål i den generelle delen av planen, med hensyn på studiets formål, yrkesinnretting og praksisgjennomføring.

1. Praksis i mastergradsstudiet i spesialpedagogikk

Kommisjonen ønsker en begrunnelse for hvorfor bare én gruppe studenter skulle ha praksis (GLU-studentene). Vi har sett på dette på nytt og vil gjøre praksis obligatorisk for alle studentene. Teksten i studieplanen vil endres i henhold til dette. Det er flere årsaker til at praksis bør inngå som del av mastergradsstudiet i spesialpedagogikk:

Praksis vil være en arena for utprøving av studieinnhold knyttet til kartlegging/observasjon og spesialundervisning både innenfor norskfaglige områder og relatert til andre spesialpedagogiske utfordringer. Praksiserfaringene skal knyttes til studentenes arbeid i teoridelen av studiet og vil være en viktig arena som kan bidra til inspirasjon og ideer til utvikling av masteroppgaven.

Praksis vil gi studentene mulighet til å relatere studiearbeidet til yrkeserfaringer og orientere studentene mot spesialpedagogikk som yrkesfelt i skole eller andre relevante samarbeidsinstanser.

Tilpassingen til grunnskolelærerutdanningen (GLU 1-7 og 5-10) krever at det tilrettelegges for 4 uker praksis i det første studieåret, i tråd med kravene i *Rammeplan for grunnskolelærerutdanningene 1.-7. trinn og 5.-10. trinn*.

Organisering og gjennomføring

Praksis vil være obligatorisk for alle studenter på Mastergradsstudiet i spesialpedagogikk og gjennomføres i første studieår i emnene *Lese og skrivevansker – kartlegging, forebygging og tiltak* (1. semester) og *Lesing og skriving i et mangfoldsperspektiv* (2. semester). Begge praksisperiodene vil ha en varighet på to uker. Praksis skal i hovedsak være rettet mot arbeid i norsk, men kan også omfatte andre tema innen spesialpedagogisk praksis. Praksis organiseres på to måter, avhengig av studentenes bakgrunn:

- Grunnskolelærerstudenter som er i sitt fjerde studieår av GLU når de tar første år av mastergradsstudiet skal ha fire uker **veiledet** praksis i samsvar med rammeplanen. Studentene er underlagt skikkethetsvurdering og skal følges opp fra praksisskolen og høgskolen slik styringsdokumentene forutsetter. Hovedtema for praksis i fjerde studieår av GLU er skolen som organisasjon, det profesjonelle fellesskapet og samarbeid med foresatte og andre sentrale instanser utenfor skolen (f.eks. PPT). Praksisplanen for grunnskolelærerutdanningens fjerde år

har dermed vært relevant som utgangspunkt for formulering av læringsutbyttet i flere emner i mastergradsstudiet (vedlegg 2 og 4).

- Studenter som har fullført en lærerutdanning tidligere skal gjennomføre en tilsvarende **ikke-veiledet praksis** i fire uker, fortrinnsvis ved våre praksisskoler, ved andre relevante institusjoner eller i tilknytning til evt. egen arbeidsplass. Disse studentene vil bli fulgt opp gjennom seminar for erfaringsutveksling og presentasjon av praksisarbeidet ledet av fagmiljøet. Dette vil være en fleksibel praksistilknytning som kan tilpasses de enkelte studentenes behov for yrkesinnretning av studiet. Praksiserfaringene skal også her inneholde observasjon, kartlegging, utprøving og læring knyttet til spesialpedagogisk arbeid. Høgskolen vil, i samarbeid med studentene, være behjelpelig med å skaffe praksisplasser som tilfredsstillende aktuelle behov i studiet.

Regulering og kvalitetssikring av praksisdelen

HiØ har i dag treårige avtaler med 30 praksisskoler (grunnskoler) i Østfold. Mastergradsstudenter i GLU er sikret praksisplass i denne ordningen. Praksisopplæringen er regulert og kvalitetssikret gjennom høgskolens operasjonalisering av bestemmelsene i rammeplanen ved følgende vedlagte dokumenter; studieplan for GLU 1.-7. og 5.-10. trinn (vedlegg 1 og 3), praksisplan for GLU 1.-7.trinn og 5-10 trinn (vedlegg 2 og 4) og samarbeidsavtalen med praksisskolene (vedlegg 5).

I disse avtalene åpnes det for mer omfattende samarbeid, både knyttet til FoU og andre praksisrelaterte prosjekter/feltarbeid, og samarbeidet vil dermed også kunne omfatte ikke-veiledet praksis for lærere i videreutdanning. Lærerutdanningen ved HiØ har 10 års erfaring med tilrettelegging for ikke-veiledet praksis i videreutdanningsstudier i spesialpedagogikk og konsekvenspedagogikk administrert av Senter for kompetanseutvikling (SKUT). HiØ har på bakgrunn av dette et bredt profesjonelt nettverk i Østfold som er i ferd med å styrkes ytterligere gjennom utvikling av et fleksibelt nettverksamarbeid med praksissteder, både PPT-kontorer, spesialpedagogiske institusjoner og barnehager, grunnskoler og videregående skoler. Dette vil være essensielt i kvalitetssikringen av praksiselementet i masterstudiet for begge studentgruppene.

Praksisveiledernes kompetanse

Det er rektorene i samråd med HiØ, som velger ut aktuelle praksislærere i samsvar med de kravene høgskolen har til veiledningskompetanse. Lærere som skal inneha rollen som praksisveiledere for studenter på Mastergradstudium i spesialpedagogikk skal ha både relevant faglig bakgrunn (spesialpedagogikk/norsk) og minst 15 stp formell veiledningskompetanse. Krav til praksisveiledernes kompetanse er ivaretatt i plan for praksis for GLU og samarbeidsavtalen med praksisskolene (vedlegg 2, 4 og 5). Fagansatte ved HiØ vil samarbeide med praksislærerne som skal veilede mastergradsstudentene for å sikre et praksistilbud som innebærer riktig progresjon og innretning mot norskemnet og spesialpedagogiske utfordringer i skolen, innenfor gjeldende skoleavtale. Studenter med fullført lærerutdanning skal ikke ha formalisert veiledning ved samarbeidsinstitusjonene, men følges opp av høgskolens fagansatte.

2. Beskrivelse av læringsutbyttet

I samsvar med de sakkyndiges påpekninger har vi arbeidet videre med læringsutbyttebeskrivelsene slik at de er mer tydelig knyttet til formålet med studiet og yrkesprofilen, dvs. spesialpedagogisk arbeid i barnehage, skole og veilednings- og rådgivningsarbeid, samt forholdet til

praksisgjennomføringen. Læringsutbyttene reflekterer utdanningens to siktemål, nemlig direkte arbeid med barn/unge i barnehage og skole, og indirekte arbeid, som rådgiver/veileder for pedagoger og foreldre i spesialpedagogiske spørsmål. De overordnede læringsutbyttebeskrivelsene for kunnskap og ferdigheter er i tråd med dette blitt omformulert (se tabell nedenfor). Læringsutbyttebeskrivelsene for de enkelte emnene vil bli justert og tydeliggjort i tråd med dette og i samsvar med råd fra NOKUT.

Kunnskap	Ferdigheter
<p>Studenten har:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inngående kunnskap om faglige diskurser innenfor det spesialpedagogiske feltet knyttet til begreper som inkludering/ekskludering, mangfold, deltakelse, vansker og barrierer • kunnskap om spesialpedagogikkens grunnlag og utvikling • kunnskap om læring og utvikling, særlig på det sosiale, emosjonelle og skriftspråklige området • inngående kunnskap om forebygging og spesialpedagogisk arbeid knyttet til sosiale og emosjonelle vansker og språk-, lese- og skrivevansker • kunnskap om rådgiving og innovasjon i spesialpedagogisk sammenheng • kunnskap om vitenskapsteori, forskningsmetoder og etikk og kan knytte denne kunnskapen til det spesialpedagogiske forskningsfelt 	<p>Studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • har utviklet spesialpedagogisk handlingskompetanse i egen yrkesutøvelse basert på kritisk anvendelse av teorier, kunnskaper og praksiserfaringer • kan gjennomføre observasjon og kartlegging av spesialpedagogiske tiltak på individ- og systemnivå • kan planlegge, gjennomføre og vurdere ulike pedagogiske og spesialpedagogiske oppgaver/opplegg i et inkluderende perspektiv, med fokus på å forebygge og avhjelpe sosiale og emosjonelle vansker • kan planlegge, gjennomføre og vurdere ulike pedagogiske og spesialpedagogiske oppgaver/opplegg i et inkluderende perspektiv, med fokus på å forebygge og avhjelpe lese- og skrivevansker • kan veilede og samarbeide med foreldre, barnehager og skoler om utfordringer knyttet til barn og unge med særskilte behov, og forebygge at barrierer og vansker oppstår • kan planlegge og gjennomføre et selvstendig vitenskapelig arbeid med spesialpedagogisk relevans, i overensstemmelse med etiske normer

7 Sakkyndig tilleggsvurdering

Det er viktig å understreke at Høgskolen i Østfold har søkt om akkreditering av en masterutdanning og planen for utdannelsen blir derfor vurdert som dette. Masterutdannelsen er tilpasset GLU-utdannelsen på en god måte, men vurderingen som gjennomføres av kommisjonen må forholde seg til en kvalitetssikring for helheten av studiet i tråd med kravene som følger en masterutdanning.

Høgskolen har lagt fram en søknad som av kommisjonen blir vurdert som svært god på mange områder. Fagmiljøet ved Høgskolen i Østfold har svært høy faglig kompetanse og man har derfor et godt grunnlag for å tilby et masterstudium i spesialpedagogikk. Som det fremgår av de følgende kommentarene, vurderer imidlertid kommisjonen søknaden slik at det ennå er noe arbeid som må gjøres i forhold til å sikre kvaliteten på utdanningsløpet for hele den potensielle studentmassen. Konkret er det organiseringen og gjennomføringen av praksis som må klargjøres ytterligere.

Kommisjonens konklusjon er med dette at Høgskolen i Østfold bør bruke noe mer tid på å bearbeide søknaden til dette masterstudiet og levere en ny søknad som er mer helhetlig bearbeidet i forhold til kommisjonens kommentarer. Høgskolen har, som allerede pekt på, et bra potensial for å kunne tilby et godt studium i spesialpedagogikk.

4.1.5 Der deler av studiet foregår utenfor den institusjonen som utsteder vitnemål, skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene

Opprinnelig konklusjon på kriteriet:

Nei, høgskolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

Høgskolen må fremlegge nødvendig dokumentasjon som regulerer og kvalitetssikrer praksisdelen av studiet.

Ny konklusjon på kriteriet:

Høgskolen har lagt fram nødvendig dokumentasjon som regulerer og kvalitetssikrer praksisdelen på studiet for studenter som tar studiet som en del av sin GLU-utdanning.

I kommentarene fra Høgskolen i Østfold gjøres det et klart skille mellom praksisgjennomføringen for studentene som tar studiet som del av GLU-utdannelsen og studenter som ikke er en del av GLU-utdannelsen. Det er imidlertid ikke lagt fram tilstrekkelig dokumentasjon for å sikre praksisdelen av studiet for studenter som ikke tar studiet som del av sin GLU-utdanning.

Høgskolens redegjørelse er fremdeles ikke tilfredsstillende.

4.2.2 – Studiet skal beskrives med utgangspunkt i læringsutbyttebeskrivelser:

4.2.2.a. Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Opprinnelig konklusjon på kriteriet:

Høgskolen må tydeliggjøre læringsutbyttet for masterstudiet som er i tråd med formålet med studiet.

Høgskolen må i tydelig grad beskrive konkrete kunnskapsmål i forhold til den yrkesprofilen som mastergradsstudiet retter seg inn mot.

Det må tydeliggjøres ferdighetsmål opp mot den yrkesprofilen som studiet legger opp til. Her bør man spesielt se på forholdet til praksisgjennomføringen. Her må man også se på og begrunne hvorfor en studentgruppe skal ha praksis og hvorfor en annen studentgruppe ikke skal ha praksis.

Ny konklusjon

Læringsutbyttet er tilstrekkelig beskrevet.

Kunnskapsmål i forhold til yrkesprofilen på masterstudiet er nå godt beskrevet.

Ferdighetsmål for masterstudiet generelt er tilfredsstillende beskrevet. Det er fortsatt et uavklart forhold mellom GLU-studentene og resten av studentgruppen mht. praksis og hvilken betydning praksis har for ferdighetsmålene jfr punkt 4.1.5 og punkt 4.3.5.

Konklusjon er at kriteriet er oppfylt.

Høgskolen bør likevel jobbe videre med å avklare forholdet mellom GLU-studentene og resten av studentgruppen mht. praksis og hvilken betydning praksis har for ferdighetsmålene.

4.3.5 For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet

Opprinnelig konklusjon på kriteriet:

Nei, høgskolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

Høgskolen må beskrive praksiselementet i utdannelsen og hvordan nødvendige erfaringer fra praksisfeltet blir ivaretatt. Informasjon om eksterne veiledere må også vedlegges.

Ny konklusjon på kriteriet:

Nødvendig informasjon om veiledere for GLU-studentene er nå vedlagt søknaden. Det er gitt en redegjørelse, men det som fremkommer av redegjørelsen gjør at de sakkyndige oppfatter at denne delen av studiet ikke er godt nok kvalitetssikret. Det er fortsatt ikke gitt en tilfredsstillende redegjørelse for andre studenter (studenter som ikke kommer fra GLU) blir ivaretatt i forhold til praksisgjennomføringen.

Nei, høgskolens redegjørelse er fremdeles ikke tilfredsstillende.

Samlet konklusjon på tilleggsvurderingen

Høgskolen i Østfold har endret praksisdelen slik at alle studentene skal ha praksis. Dette er en endring som kommisjonen støtter. Tilbakemeldingen fra Høgskolen i Østfold gir en god beskrivelse av hvordan dette studietilbudet tilpasses GLU-studentene. Tilbakemeldingen gir imidlertid ikke en tilfredsstillende beskrivelse av hvordan praksisdelen ved masterstudiet skal tilpasses studenter som ikke er en del av GLU-utdannelsen. Følgende punkter er ennå uklare for kommisjonen:

Høgskolen i Østfold skiller mellom GLU-studenter og studenter som søker seg til studiet som allerede har fullført lærerutdanning. Høgskolen har imidlertid åpnet opp for at man kan søke til dette studiet med andre typer utdannelse – som for eksempel en BA i pedagogikk/spesialpedagogikk. Det er altså et potensiale for en mer heterogen studentgruppe enn kun studenter med lærerutdanning. Dette mangfoldet av potensielle studenter må gjenspeiles i måten praksis blir organisert på. Planen for praksis gir derfor ikke en tilfredsstillende helhetlig beskrivelse av praksisgjennomføringen.

Høgskolen i Østfold hevder at studenter utenfor GLU-utdannelsen skal gjennomføres en ”ikke veiledet praksis”. Kommisjonen finner dette svært problematisk. Hva betyr det at studentene gjennomfører en ”ikke veiledet praksis”? På hvilken måte blir denne praksisen kvalitetssikret og hvordan skal man ha innsikt, oppfølging og kvalitetskontroll på ferdighetsmål for masterutdannelsen gjennom denne typen praksis? Det beskrives at studentene skal gjennomføre ”observasjon, kartlegging, utprøving og læring knyttet til spesialpedagogisk arbeid”. Kommisjonen kan vanskelig se at dette kan gjennomføres uten at studentene får veiledning i de fire ukene de skal gjennomføre praksisen. Det knytter seg også en del juridiske krav til praksisgjennomføringen som vi ikke ser kan bli ivaretatt hvis denne praksisen blir gjennomført uten veiledning.

8 Vedtak

Høgskolen i Østfold søkte til søknadsfristen 15. mars 2012 NOKUT om akkreditering av et mastergradsstudium i spesialpedagogikk (120 studiepoeng). De sakkyndige avga sin uttalelse i rapport datert 17. september, med tilleggsvurdering av 02. november 2012.

NOKUT har vurdert vilkårene i NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 27. januar.2011, og har etter dette truffet følgende

vedtak:

Søknad om akkreditering av et mastergradsstudium i spesialpedagogikk (120 studiepoeng) ved Høgskolen i Østfold avslås.

Begrunnelse for vedtaket

Følgende krav i forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 27. januar 2011 (Tilsynsforskriften) er ikke oppfylt:

§ 4.1.5 Der deler av studiet foregår utenfor den institusjonen som utsteder vitnemål, skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

§ 4.3.5 For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet.

Hjemmel for vedtaket

Etter lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005 nr. 15 § 3-1 første ledd skal NOKUT ved akkreditering av høyere utdanningsinstitusjoner og studier vurdere om den omsøkte utdanningen fyller ett gitt sett med kriterier. Kunnskapsdepartementet har i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 1. februar 2010 nr. 96 § 3-1 sjette ledd gitt NOKUT hjemmel til å fastsette slike kriterier i egen forskrift, og til å gi retningslinjer for utforming og behandling av søknader om akkreditering av studier og institusjoner. I tilsynsforskriften har NOKUT gitt utfyllende bestemmelser om kriteriene.

Klagefrist

NOKUT gjør oppmerksom på at avslag av en søknad etter forvaltningslovens § 2 er å regne som et enkeltvedtak. Avgjørelsen om avslag kan følgelig påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28. Etter forvaltningsloven § 29 er klagefristen 3 uker regnet fra det tidspunktet vedtaket kom fram til institusjonen. Klage sendes til NOKUT, jf. forvaltningsloven § 32.

9 Dokumentasjon

Høgskolen i Østfold- søknad om akkreditering av mastergradsstudium i spesialpedagogikk (120 studiepoeng). Journalnummer 12/262-1.

Kommentar til sakkyndig vurdering- Høgskolen i Østfold- søknad om akkreditering av mastergradsstudium i spesialpedagogikk (120 studiepoeng). Journalnummer 12/262-5.